

יום חמישי 11 פברואר 2016

לכבוד
יעקב ליצמן, שר הבריאות

הנדון: הטיפול של משרד הבריאות בתחלואה הנגרמת מהזיהום במפרץ חיפה

התנהלות משרד הבריאות בשבועיים האחרונים בנוגע למחקר האפידימיולוגי בחיפה, והסערה הציבורית סביבו גרמו לנו לתהות האם עקרון הזהירות המונעת הוא זה שמנחה אתכם לכל אורך הדרך, או שמא מנגנוני הזהרות, שאינם קשורים בבריאות הם שמנחים את בכירי המשרד.

עקרון הזהירות המונעת מחייב את המשרד להגן קודם כל על הבריאות של תושבי המדינה ובמקרה הזה על התושבים שחיים כבר עשרות שנים מסביב לתעשייה הכי מזהמת במדינה - שהיא יותר מרבע התעשייה הישראלית הכבדה, וכולה מרוכזת במקום אחד המסכן באופן כה חמור עוברים, תינוקות ילדים, מבוגרים וקשישים.

בנוסף:

- הקשר בין זיהום ותחלואה הוכח בכל העולם במאות מחקרים גדולים שהתפרסמו חלקם גם ע"י ארגון הבריאות העולמי
- בשנת 2014 אף הוגדר זיהום האוויר ע"י ארגון הבריאות העולמי כגורם מסרטן ודאי
- עודף זיהום אוויר באזור חיפה, במיוחד מתעשייה, הוכח על ידי המשרד להגנת הסביבה
- כבר למעלה מ 40 שנה שמחקרים ודו"חות בנושא הזה מתפרסמים כאן, בארץ. ראה למשל, סקירה טובה ודי ממצה [התפרסמה](#) היום בכתבה במגזין סופשבוע של כלכליסט.

מנגד, משרד הבריאות מוכיח פעם אחר פעם כי הוא פועל לטובת אינטרסים שאינם בריאות התינוקות, ילדי ותושבי מפרץ חיפה, אלא לטובת התדמית של העיר חיפה, ואינטרסים זרים אחרים:

- א. בשנת 2006 פרופ' שמואל רשפון, הרופא המחוזי, אמר ליוסי מזרחי בעקבות נתונים שהתפרסמו בערוץ 2: "אלה נתונים פנטסטיים על תחלואה. מה הקשר ביניהם ובין זיהום האוויר?"
- ב. רשפון גם השתמש במינוח 'תדמית העיר', במכתב רשמי שהוא שלח למנכ"ל המשרד לפני כשלוש שנים – סביב כוונת המשרד להגנת הסביבה להכריז על חיפה אזור מוכה זיהום אוויר – הוא כתב שהכרזה כזאת תפגע בתדמית העיר.
- ג. בשנת 2015 משרד הבריאות עשה הכל כדי שהמסמך של ראש שירותי הבריאות פ' איתמר גרוטו, יוכחש וישכח, וד"ר ארנון אפק מיהר להצהיר: "כינסנו את טובי המומחים ועל בסיס המידע הקיים נמצא כי אין קשר בין סרטן בילדים לזיהום אוויר. הנושא ממשיך להיבדק".

גם בשבועיים האחרונים הזעם של משרד הבריאות ממוקד בעיקר בהדלפת הנתונים ולא בעובדה שמאות אלפי טונות של חומרים מסוכנים לבריאות דולפים מדי שנה במפרץ לאוויר למים לקרקע ולים וגורמים לנזק רב לבריאות ולתחלואה גבוהה.

את הדיון בישיבת ועדת הפנים והגנת הסביבה האחרונה ביום 8.2.16 סיכמת במילים "צריך לבדוק מי הדליף את המחקר ומה הייתה המטרה של ההדלפה", וביקשת להמשיך ולחכות לתוצאות הסופיות של המחקר.

במהלך חצי השנה האחרונה המידע והנתונים האמיתיים שצוות החוקרים אסף הגיע גם אל נציגי משרדכם וגם אל עוד גופים רשמיים של המדינה. זכותו של הציבור לקבל את המידע הזה, גם לפני שהחוקרים ואנשי משרדכם מגיעים למסקנות סופיות או לפני שהתוצאות מתפרסמות בצורה רשמית.

הציבור זקוק לכל פיסת מידע או נתון מחקרי שיעזרו לו לעמוד מול הגופים המזהמים. מדובר במאבק ציבורי קשה ביותר, על זכותם של תושבי מפרץ חיפה לסביבה בריאה וניסיונם ליצור שינוי במצב הקיים או למנוע החמרתו.

העובדה שמשרד הבריאות הצהיר בימים האחרונים שבצוות החוקרים החדש לא יהיו נציגי ציבור, מקוממת ומנוגדת לכל כללי המינהל התקין. לא ברור איך "הלאמת" המחקר מתיישרת עם הסתרת המחקר מהציבור ומניעת השתתפותנו כנציגי הציבור בו.

בקשתנו כעת היא:

- 1. למנות את ליאורה אמיתי כנציגת ציבור, בוועדת ההיגוי שמלווה את המחקר**
- 2. לפרסם מסמך עמדה רשמי של משרד הבריאות, בנוגע לסוגית מפרץ חיפה, ואשר יכיל את כל המידע שיודע עד היום למשרד הבריאות, מהארץ ומהעולם בעניין.**
- 3. להכין ולפרסם המלצות לתושבי האזור כיצד עליהם לנהוג באזורים המזוהמים בכדי להמעיט את החשיפה לזיהום תעשייתי ככל הניתן.**

בברכה: עו"ד ג'מילה הרדל ואכים מנהלת המחלקה המשפטית אזרחים למען הסביבה
ליאורה אמיתי מנהלת עמותת אזרחים למען הסביבה

העתק:

- אבי גבאי השר להגנת הסביבה
- פרופסור איתמר גרוטו ראש שירותי הבריאות
- מנכ"ל משרד הבריאות
- ד"ר יונתן דובנוב ראש ועדת ההיגוי של המחקר, וסגן הרופא המחוזי בחיפה
- חה"כ ד"ר דב חנין
- חה"כ יעל גרמן
- חה"כ יעל כהן פארן
- חה"כ תמר זנדברג